

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EK rendelet szerint

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító:

A készítmény neve: **FOVAL CE rovarirtó koncentrátum**

A készítmény hatóanyaga: cipermetrin, tetrametrin, piperonil-butoxid (szinergens)

1.2. A keverék megfelelő azonosított felhasználása: rovarirtószer

1.3. A gyártó, forgalmazó/a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó cég neve: **Kollant S.p.A.**

Cím: Via Tereste 49/50, 35121 Padova, Olaszország

Telefon: (39)049 9983000, Fax: (39)049 9983005

Forgalmazó cég neve: **Makhteshim Agan Hungary Zrt.**

Cím: 1037 Budapest, Montevideo u. 6.

Telefon: (36) 1 439 2000, Fax: (36) 1 439 2009

E-mail: mahun@mahun.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) (1) 476-1120, 06 (80) 201-199

2. A veszélyek azonosítása

2.1. A keverék osztályozása:

A vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK, 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a termék veszélyes készítmény.

2.2. Címkézési elemek:

EU-veszélyjelek: Xi Irritatív, N Környezeti veszély

Xi

Irritatív

N

Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

R 51/53 Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

A készítmény biztonságos használatára utaló S-mondatok:

S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet

S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó

S 20/21 A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad

S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni

S 36/37/39 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem-/arcvédőt kell viselni

S 46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni

S 61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni/Biztonsági adatlap

2.3. Egyéb veszélyek:

Egészségkárosító veszély: Súlyos szemkárosodást okozhat. Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

Környetkárosító veszély: Mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, besorolás, R-mondat ¹ Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat ²
Cipermetrin CAS-szám: 52315-07-8 EU-szám: 257-842-9 Index szám:607-421-00-4	5 – 9%	DSD:Xn, R 22-37/38-43-50/53 CLP:Acute Tox. 4 H332, Acute Tox. 4 H302, STOT SE 3 H335, Aquatic Chronic 1 H410
Tetrametrin CAS-szám: 7696-12-0 EU-szám: 231-711-6	1 – 2,5%	DSD:Xn, R 20* CLP:Eye Irrit. 2 H319, Aquatic Chronic 1 H410
Piperonil-butoxid CAS-szám: 51-03-6 EU-szám: 200-076-7	9 – 25%	DSD:N, R 52/53* CLP:Acute Tox. 3 H331, Aquatic Chronic 1 H410
Alkoholát CAS-szám: 51-03-6 EU-szám: 200-076-7	9 - 25 %	DSD:R52/53
Nátrium-dioktil-szulfoszukcinát CAS-szám: 577-11-7 EU-szám: 209-406-4	5 – 9 %	DSD:Xi R38, Xi R 41

A gyártó más veszélyes komponens jelenlétét nem jelzi. Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjel és az R, H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. Az R és H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Bőrrejutás esetén: A szennyezett ruházatot és lábbelit azonnal le kell vetni. Az érintett bőrfelületet minimum 10 percig mossuk folyóvízzel, illetve addig, amíg a bőrfelületen már nincs szennyeződés. Ha az irritáció nem szűnik meg, forduljunk orvoshoz. A szennyezett ruhadarabokat újbóli használat előtt alaposan ki kell mosni.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Forduljunk szakorvoshoz.

Lenyelés esetén: Azonnal forduljunk orvoshoz. Hánytatni csak orvosi utasításra szabad. Öntudatlan sérültnek szájon át ne adjunk semmit.

Belégzés esetén: A sérültet friss levegőre kell vinni. Szabálytalan légzés esetén forduljunk orvoshoz.

4.2. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és

¹ A DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően (Dangerous Substance Directive)

² A CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításainak megfelelően

mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

5. Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: oltópor, oltóhab

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: mérgező gázok, füstök, szén-oxidok

5.3. Javaslat a tűzoltóknak:

Tűz esetén a védőeszközök: védőruha és a tűz közelében a környezet levegőjétől független légzőkészülék

Megfelelő védőfelszerelés nélkül ne menjünk a tűz közelébe. A tárolóedényzetet hűtsük vízpermettel.

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

Egyéni védőfelszerelés szükséges, lásd 8. szakasz. A védőfelszereléssel nem rendelkező egyéneket el kell távolítani.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: A kiömlött anyagot a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos! A hulladékkezelés, a megsemmisítés a helyi előírásoknak megfelelően történjen. Ne engedjük vízfolyásokba és lefolyórendszerbe.

Ha az anyag a vízbe ömlött, akkor a víz felületéről kézi, mechanikus, vagy gyulladásbiztos szivattyúval gyűjtsük össze.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei, anyagai: Szüntessünk meg minden gyújtóforrást. Intenzív légcserét kell biztosítani, jól ki kell szellőztetni. A kiömlött terméket inert, nem gyúlékony folyadékfelszívó anyaggal (pl. vermikulit, homok, föld) kell befedni, felitatni, összeszedni. Szikramentes eszközöket használjuk, majd megfelelő zárt tartályban tároljuk, és a helyi előírásoknak megfelelő megsemmisítessük meg.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítménnyel történő expozíciót: permetének/gőzeinek belégzését, szembejutását, bőrre kerülését, véletlen lenyelését. Munka közben enni, inni, dohányozni nem szabad.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt: A készítményt hűvös, jól szellőző helyen, hő- és gyújtóforrástól távol, eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva, élelmiszerektől, italtól, takarmánytól elkülönítve kell tárolni. Gyerekek ne férhessenek a készítményhez.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): rovarölő szer.

A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

8.1. Foglalkozási expozíciós határérték (a munkahelyi levegőben megengedett határérték): nincs

8.2. Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- A megfelelő szellőzésről gondoskodni kell.
- Szemmosó pohár/szemzuhany biztosítása a munkaterületen.

8.3. Higiéniai intézkedések:

- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.
- A készítménnyel szennyezett ruhadarabokat újbóli használat előtt alaposan ki kell mosni.

8.4. Személyi védőfelszerelések:

- Légzésvédelem:
- Kéz- és bőrvédelem: A dolgozók viseljenek kémiai anyagoknak ellenálló, nem áteresztő védőkesztyűt, védőruhát.

- Szemvédelem: Ha a szembefröccsenés veszélyes fennáll, védőszemüveg használata szükséges, szemmosó pohár/szemzuhany elérhető legyen.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ:

Halmazállapot: folyadék

Szín: sárga

9.2. Egyéb információk:

PH: 6-7 (3 % vizes emulzió)

Sűrűség: 1,05-1,07 kg/l

Szag: szagtalan

Oldékonyság vízben: oldódik

Lobbanáspont: > 61 °C

10. Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: Közöséges körülmények (normál hőmérséklet és nyomásviszonyok) között stabil készítmény.

10.2. Veszélyes bomlástermékek: termikus bomláskor vagy tűz hatására mérgező gázok, szén-oxidok keletkeznek.

10.3. Elkerülendő körülmények: Szikra, nyílt láng, hőforrás.

11. Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:

A készítmény gőzének belégzése izgathatja a felső légutakat. A bőrrel érintkezve enyhe irritáció jelentkezhet, ill., túlérzékenységet okozhat, szenzibilizáló hatású lehet, túlérzékeny személyeknél allergiás reakciót válthat ki.

A készítmény a gyártói besorolás szerint a szembe jutva súlyos szemkárosodást okozhat.

A készítménnyel dolgozóknak a 98/24/EK rendelet előírásai alapján rendszeres orvosi felülvizsgálaton kell résztvenni.

Akut toxicitás:

Piperonil-butoxid:

orális: LD₅₀ (patkány): 4570 mg/ttkg

dermális: LD₅₀ (nyúl): > 2000 mg/ttkg

inhalációs: LC₅₀ (patkány): >5,9 mg/liter/4 óra

Tetrametrin:

orális: LD₅₀ (patkány): 4640 mg/ttkg

dermális: LD₅₀ (patkány): > 2500 mg/ttkg

inhalációs: LC₅₀ (patkány): >2500 mg/m³/3 óra

Cipermetrin:

orális: LD₅₀ (patkány): 57,5 mg/ttkg

dermális: LD₅₀ (patkány): > 1600 mg/ttkg

12. Ökológiai információk

12.1 Toxicitás:

A készítmény ökotoxikológiai megítélése kizárólag a komponensekre vonatkozó ökotoxikológiai adatok alapján történt, besorolása a 1999/45/EK irányelv, a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet alapján történt.

A készítménnyel ne szennyezzük a talajt, a szennyvízcsatornát vagy a természetes vizeket. A készítmény nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

Piperonil-butoxid:

LC₅₀ (szivárványos pisztráng 96 óra): 5,37 mg/l

EC₅₀ (*Daphnia magna*, 48 óra): >0,51 mg/l

Tetrametrin:

LC₅₀ (szivárványos pisztráng 96 óra): 0,0064 mg/l

EC₅₀ (*Daphnia magna*, 48 óra): 0,049 mg/l

Cipermetrin:

LC₅₀ (szivárványos pisztráng 96 óra): 0,00069 mg/l
EC₅₀ (*Daphnia magna*, 48 óra): 0,00015 mg/l

13. Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

Hasznosítsuk újra a terméket, ha lehetséges. A készítmény maradékai nem veszélyes hulladékként kezelendők. A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján:

EWC-kód: 20 01 27 veszélyes hulladék

Szilárd maradékai engedéllyel rendelkező hulladékmegsemmisítőben ártalmatlaníthatók.

A készítmény csomagolási hulladékainak kezelését a 94/2002 (V.5.) Kormányrendelet szabályozza.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények ADR/RID, IMDG, IATA szerint veszélyes áru.

ADR/RID — közúti/vasúti szállítás:

UN szám: 3082

Osztály: 9, Csomagolási csoport: III

Veszélyt jelölő szám: 90, Nagybárca: 9

Az áru megjelölése: Környezetre veszélyes, folyékony anyag

Alagút-korlátozási kód: E

IMDG — tengeri szállítás:

UN szám: 3082

Osztály: 9, Csomagolási csoport: III

EMS: F-A, S-F,

Nagybárca: 9,

Tengerszennyező: NEM

Az áru megjelölése: Környezetre veszélyes, folyékony anyag

IATA — légi közúti/vasúti szállítás:

UN szám: 3082

Osztály: 9, Csomagolási csoport: III

Nagybárca: 9

A termék csak veszélyes készítmények szállítására alkalmas járműveken szállítható az ADR (Code of International Carriage of Dangerous Goods by Road/A veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításának szabályzata) és nemzeti előírásoknak megfelelően. A termék az eredeti csomagolásban legyen, vagy olyan csomagolásban melynek az anyaga inert, illetve veszély kialakulása nélkül reagál a termék tartalmával. A veszélyes készítményeket szállítók, rakodók részesüljenek kiképzésben, tájékozódjanak a felmerülő veszélyekről, és azok elhárításának lehetőségeiről vészhelyzet esetén.

15. Szabályozási információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Vonatkozó magyar joganyagok

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008. (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM-SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításai;

DPD: 1999/45/EK irányelvek módosításai;

98/24/EK, 2000/39/EK irányelv: A munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről;

CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosítása;

2003/82/EK irányelv a növényvédő szerek különleges kockázataira és biztonságos használatra vonatkozóan.

16. Egyéb

A biztonsági adatlap a gyártó biztonsági adatlapja alapján készült, a termék szállított állapotára vonatkozik. Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük. A felhasználó saját felelősségére dönt az említett és külön beszerzett információi alapján a készítmény alkalmazásáról, a termék felhasználásáról. A felhasználók maguk felelősek azon kockázatokért, amik a készítmény használatából következnek. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból, vagy a helytelen használatból adódó következményekért.

A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért, vagy anyagi károkért, amelyeket a készítmény okoz a vevőknek, felhasználóknak, vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő R- és H-mondatok:

R 20	Belélegezve ártalmas
R 37/38	Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
R 43	Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
R 50/53	Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
R 52/53	Ártalmas a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
H331	Belélegezve mérgező
H332	Belélegezve ártalmas
H302	Lenyelve ártalmas
H319	Súlyos szemirritációt okoz
H335	Légúti irritációt okozhat
H410	Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszantartó károsodást okoz.

Veszélyességi osztályok rövidítései: (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek):

Aquatic Chronic: hosszútávú veszélyt jelent a vízi környezetre.

Acute tox.: Akut toxicitás

STOT SE: Célszervi toxicitás- Egyszeri expozíció

Eye Irrit.: Szem irritáció

A gyártó biztonsági adatlapja készült: 25/11/2011

Készült: Budapest, 2011. december 1.